

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

PREDSEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA

EVA: 2013-2611-0024
Številka: 00711-4/2013/7
Datum: 25. 4. 2013

REPUBLIKA SLOVENIJA - DRŽAVNI ZBOR

Prejeto:	26 -04- 2013	
Šifra:	411-01 13 - 13 1	
Povezava:		
EPA:	1154-VI	EU:
Sign. zn.:		
Kratika:		

Vlada Republike Slovenije je na 7. redni seji dne 25. 4. 2013 določila besedilo:

- Predloga zakona o odpravi posledic razveljavitve drugega, tretjega in četrtega odstavka 143. člena Zakona za uravnoteženje javnih financ – nujni postopek,

ki vam ga pošiljam v obravnavo in sprejem na podlagi 143. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo in 105/10).

Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da Predlog zakona o odpravi posledic razveljavitve drugega, tretjega in četrtega odstavka 143. člena Zakona za uravnoteženje javnih financ obravnava po nujnem postopku. S tem se bo namreč preprečila škoda, ki je posledica protiustavne ureditve, ki je bila vzpostavljena s sprejemom drugega, tretjega in četrtega odstavka 143. člena Zakona za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12-ZPIZ-2, 104/12-ZIPRS1314, 105/12 in 8/13). S predlogom zakona se ureja način izplačila delov neizplačanih pokojnin, s čimer se zagotavlja preprečitev dodatne obremenitve javnih financ v letu 2013. Pojasniti je namreč potrebno, da je do sedaj pravnomočno nerešenih še 8.000 zadev, ki bi, upoštevaje predmetno odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije, vse bile že v letu 2013 rešene v korist tožečih strank. Navedeno bi brez sodnih stroškov in zamudnih obresti lahko pomenilo izplačilo najmanj v višini 8,4 milijona evrov, ki pa jih v državnem proračunu v letošnjem letu ni mogoče zagotoviti. Dodatno je potrebno pojasniti, da bi ob nesprejemu predloga zakona naraščali tudi sodni stroški in obresti, ki bi šle uživalcem pravic, katerih postopki še niso pravnomočno zaključeni ter tudi stroški delovanja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.

Z zakonom se zagotavlja tudi enak položaj uživalcev, katerih odločbe so že pravnomočne, s tistimi, katerih še niso pravnomočne.

Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da predlog zakona obravnava na izredni seji v začetku meseca maja.

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 45. člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/01 (23/02 – popr.), 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11 in 64/12) in 235. člena Poslovnika državnega zbora določila, da bodo kot njeni predstavniki pri delu Državnega zbora in njegovih delovnih teles sodelovali:

- dr. Anja Kopač Mrak, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Dejan Levanič, državni sekretar, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
- Peter Pogačar, generalni direktor Direktorata za delovna razmerja in pravice iz dela, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

PRILOGA: 1

Tanja ŠARABON
GENERALNA SEKRETARKA

**PREDLOG
NUJNI PSTOPEK
EVA: 2013-2611-0024**

**ZAKON
O ODPRAMI POSLEDIC RAZVELJAVITVE DRUGEGA, TRETJEGA IN ČETRTEGA
ODSTAVKA 143. ČLENA ZAKONA ZA URAVNOTEŽENJE JAVNIH FINANC**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

- ocena stanja na področju urejanja

Državni zbor Republike Slovenije je dne 11.5.2012 sprejel Zakon za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/2012-ZPIZ-2, 104/12-ZIPRS1314, 105/12, 25/13 Odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZUJF), ki je začel veljati dne 31.5.2012.

V okviru ukrepa, ki se nanaša na nižanje pokojnin, ki v delu ali celoti predstavljajo obveznost državnega proračuna, je 143. člen ZUJF znižal pokojnine nekaterim skupinam uživalcem pokojnin, za katere je Republika Slovenija na podlagi prvega odstavka 232. člena ZPIZ-1 neposredno zagotavljala sredstva iz državnega proračuna.

ZUJF je v drugem, tretjem in četrtem odstavku 143. člena tako določal znižanje pokojnin, ki nimajo podlage v vplačanih prispevkih za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in za izplačilo katerih zagotavlja Republika Slovenija sredstva iz državnega proračuna v skladu z 232. členom Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 109/06-uradno prečiščeno besedilo, 112/06 Odl.US, 114/06-ZUTPG, 91/07 Skl.US, 10/08-ZVarDod, 98/09-ZIUZGK, 27/10 Odl.US, 38/10-ZUKN, 61/10-ZSVarPre, 79/10-ZPKDPIZ, 94/10-ZIU, 84/11 Odl.US, 94/11 Odl.US, 105/11, 110/11-ZDIU12, 40/12-ZUJF, v nadaljnjem besedilu: ZPIZ-1). Med te pravice spadajo npr. pokojnine udeležencev NOV, vojnih veteranov, bivših vojaških zavarovancev (JLA), upravičencev do višjega zneska po Zakonu o popravni krivic, izjemne pokojnine, itd.

Z ZUJF je bilo tako določeno, da se navedene pravice, ki so višje od 622,00 eurov, znižajo s prvim dnem naslednjega meseca po uveljavitvi navedenega zakona. ZUJF je določal razrede znižanja teh posebnih pravic, in sicer tako, da se zmanjšajo celotno za del, ki predstavlja obveznost državnega proračuna, pri čemer je bila določena najvišja nominalna vrednost znižanja pravic glede na višino pokojnine, ki jo posameznik prejema. Nominalna vrednost znižanja pravic je veljala tako v primeru, če se celotna pokojnina izplačuje na podlagi 232. člena, kot tudi, če se iz proračuna izplačuje samo del pokojnine. Pravice so se znižale za:

- celoten znesek, ki je obveznost državnega proračuna, vendar največ do 100 eurov, če znaša pokojnina do 777,50 eurov, pri čemer pa pokojnina ne more znašati manj kot 622,00 eurov;
- celoten znesek, ki je obveznost državnega proračuna, vendar največ do 150 eurov, če znaša pokojnina do 933,00 eurov;
- celoten znesek, ki je obveznost državnega proračuna, vendar največ do 200 eurov, če znaša pokojnina do 1.088,50 eurov;
- celoten znesek, ki je obveznost državnega proračuna, vendar največ do 250 eurov, če znaša pokojnina do 1.244,00 eurov;

- celoten znesek, ki je obveznost državnega proračuna, vendar največ do 300 eurov, če znaša pokojnina do 1.450,00 eurov
- celoten znesek, ki je obveznost državnega proračuna, vendar največ do 350 eurov, če znaša pokojnina nad 1.450,00 eurov.

Nadalje je ZUJF določal, da se je v primeru, če je pokojnina, usklajena na način iz prejšnjega odstavka, še vedno znašala več kot 1450,00 eurov, pokojnina dodatno zmanjšala za celoten znesek, ki ja obveznost državnega proračuna, vendar ne pod znesek 1450,00 eurov.

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje je pri izplačilu junijskih pokojnin v letu 2012, ki so bile višje od 622 eurov, znižal pokojnine približno 26.300 upravičencem.

Tekom izvajanja ZUJF se je izkazalo, da je predvsem z ukrepi v 143. členu varčevalni zakon nesorazmerno in na ustavno sporen način posegel v pravice upokojencev.

Državni zbor je zato na svoji seji, dne 14. 12. 2012 sprejel Zakon o dopolnitvi Zakona za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 105/12; v nadaljnjem besedilu :-ZUJF-A), s katerim naj bi popravili očitno in neposredno protiustavnost za največjo skupino upravičencev, to so upravičenci do dela pokojnine za upoštevanje obdobja pokojninske dobe do 31. 3. 1992 pri nosilcih zavarovanja v drugih republikah nekdanje SFRJ, za katere je bila obveznost pokritja razlike prevzeta s posameznimi sporazumi, sklenjenimi z ostalimi državami bivše SFRJ. ZUJF-A je na ta način razrešil zgolj eno skupino upravičencev iz 232. člena ZPIZ-1, kar pomeni, da je sprejeta rešitev še vedno diskriminirala skupino več kot 19.000 upokojencev, ki so na podlagi 143. člena ZUJF ostajali v neenakem položaju, saj so njihove pokojnine še naprej ostale znižane.

Upošteva sprejet ZUJF-A, ki je vrnil pravico do nezmanjšane pokojnine upokojencem, ki so del delovne dobe prebili v nekdanji SFRJ (teh je približno 8000), pa je še vedno ostalo okoli 19.180 upravičencev, katerih pokojnine so, kljub noveli, ostale znižane. Mednje spadajo: borci NOB (približno 7500), sledi skupina nekdanjih beguncev in internirancev (3950) ter 2700 nekdanjih vojaških zavarovancev. Nižje pokojnine je prejemale tudi 1600 nekdanjih delavcev organov za notranje zadeve in zavodov za prestajanje kazni zapora ter 1300 upravičencev za upoštevanje aktivne vojaške službe v JLA. Poleg tega so se pokojnine znižale tudi 240 uživalcem izjemnih pokojnin, 330 prisilno mobiliziranim ter 400 administrativno upokojenim po zakonu o notranjih zadevah.

Skupina

število upravičencev (cca)

status	
2.	7.500
udeleženci NOB, španske vojne, narodni heroji, nosilci partizanske spomenice 41	
3.	3.950
interniranci, begunci, delovni interniranci	
4.	2.700
upokojeni po zakonu o pravicah iz PIZ bivših vojaških zavarovancev	
5.	1.600
delavci ONZ in Zavodov za prestajanje kazni zapora	
6.	1.300
upravičenci do dela pokojnine za upoštevanje obdobja aktivne vojaške službe v nekdanji JLA	
7.	1.160
upravičenci do višjega zneska po zakonu o popravil krivic	
8.	400

administrativno upokojeni po zakonu o notranjih zadevah
9.

330

prisilno mobilizirani
10.

240

uživalci izjemnih pokojnin

Vir: Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Ustavno sodišče je v sklepu št. U-I-162/12-5, Up-626/12-5, z dne 12. 7. 2012, v četrtem odstavku obrazložitve navedlo:

"4. Čeprav je zakonodajalec izpodbijani ukrep imenoval "usklajevanje pokojnin in drugih nadomestil ter prejemkov", je v drugem do petem odstavku 143. člena ZUJF določil primere, v katerih se nekaterim zakonsko določenim prejemnikom pokojnine ta določi v drugačni višini, ter ob tem predpisal tudi novosti glede določanja višine pokojnine na podlagi posebnih pogojev. Novosti glede določanja višine pokojnin na podlagi posebnih pogojev vplivajo na položaj posameznikov, ki jim je bila pravica do pokojnine na podlagi posebnih pogojev že priznana in odmerjena.[5] Navedeno odločanje je ugotavljanje dejstev in ustrezna uporaba pravnih norm na tako ugotovljeno dejansko stanje. Torej gre za oblastno odločanje nosilca javnih pooblastil o pravicah, obveznostih ali pravnih koristih posameznika, kar pa je skladno z načelom pravne države (2. člen Ustave) in ob spoštovanju 22. člena Ustave do enakega varstva pravic v postopkih mogoče le na podlagi izdanega upravnega akta. Zato mora pristojni organ ob ustavno skladni razlagi ZUJF na njegovi podlagi višino pokojnine določiti z upravno odločbo, čeprav ZUJF izdaje nove odločbe izrecno ne določa oziroma navedeno spremembo imenuje "usklajevanje pokojnin in drugih nadomestil ter prejemkov"."

Na ta način se je Ustavno sodišče Republike Slovenije nedvoumno postavilo na stališče, da zgolj z obvestili Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije o znižanju pokojnin upravičencem ni dopustno posegati v njihove pravice ter da je za ta namen potrebno izdati upravno odločbo. Posledično se je tej kategoriji upokojencev sploh omogočilo uporabiti pravna sredstva zoper sprejete odločitve države. S tem je Ustavno sodišče Republike Slovenije poudarilo pomembnost doslednega spoštovanja postopkovnih pravil, ki vežejo upravne organe, kadar ti odločajo o pravicah oziroma obveznostih strank v upravnih postopkih.

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije je zato začel navedeni kategoriji upokojencev izdajati ugotovitvene odločbe o znižanju njihovih pokojnin, zoper katere so posamezni upokojenci množično podajali pritožbe ter druga zakonsko določena pravna sredstva. Prizadeti upokojenci so množično podajali svoje pobude tudi na druge državne organe, med drugim tudi na Varuhinjo človekovih pravic (v nadaljnjem besedilu: Varuhinja), ki je julija 2012 vložila zahtevo za oceno ustavnosti drugega, tretjega in četrtega odstavka 143. člena ZUJF. Zatrjevala je, da je izpodbijana ureditev v neskladju z 2., 3., 14., 25., 34., 50., 82., 89., 90. in 158. členom Ustave Republike Slovenije ter da krši zaveze, ki jih je Republika Slovenija sprejela s Temeljno ustavno listino o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije, Ustavnim zakonom za izvedbo Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije, Sporazumom o vprašanjih nasledstva in dvostranskimi sporazumi, sprejetimi na njegovi podlagi.

Ustavno sodišče je v zvezi z zahtevo varuhinje človekovih pravic v odločbi št. U-I-186/12-34 z dne 14.3.2013 razveljavilo drugi, tretji in četrti odstavek 143. člena ZUJF. Določbe, s katerimi je zakon znižal pokojnino okoli 26.000 upokojencem, ki jim delno ali celotno plačilo pokojnine zagotavlja proračun, je namreč spoznalo za neustavne, zato jih je v svoji odločbi razveljavilo.

Ustavno sodišče je v svoji obrazložitvi navedlo, da Državni zbor Republike Slovenije sicer lahko v javnem interesu uzakoni znižanje pokojnin, vendar pri tem ne sme delati razlik, ki izhajajo zgolj iz tega, da so nekateri upokojenci prispevke vplačevali drugim (zveznim) skladom zavarovanja. Enakost pred zakonom namreč zahteva, da zakonodajalec enake položaje pravnih subjektov uredi enako, različne pa ustrezno različno.

Ustavno sodišče Republike Slovenije je, poleg razveljavitve neustavnih določb ZUJF, odločilo tudi, da mora Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije vsem uživalcem pokojnin, ki jim je bila pokojnina odmerjena na podlagi predpisov, ki so bili s to odločbo razveljavljeni, brez odlašanja izdati nove odločbe. Predmetna odločitev se navezuje na tiste uživalce pokojnin, katerim je bila pokojnina z odločbo pravnomočno znižana, saj bi v nasprotnem primeru te uživalci tudi po sprejetju ustavne odločbe trajno prejeli na podlagi neustavnih predpisov znižano pokojnino. Ker bi bilo takšno stanje v očitnem nasprotju z ustavnim načelom enakosti iz 14. člena Ustave Republike Slovenije, je bilo tako Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije naročeno, da izda nove odločbe o odmeri pokojnine, in sicer upošteva ureditev, ki je veljala pred začetkom učinkovanja razveljavljenih določb ZUJF. Pri tem je Ustavno sodišče Republike Slovenije upoštevalo, da so bile določbe drugega, tretjega in četrtega odstavka 143. člena ZUJF izpodbijane pred Ustavnim sodiščem Republike Slovenije neposredno po njihovem sprejetju (objava v Uradnem listu 30. 5. 2012, začetek veljavnosti 31. 5. 2012, zahteva je bila vložena 19. 7. 2012), zaradi česar so se lahko številni zavarovanci zanašali na to, da bo morebitna razveljavitvena odločba Ustavnega sodišča Republike Slovenije učinkovala tudi v njihovem primeru, in niso sprožali postopkov, ki bi odlagali nastanek pravnomočnosti. Hkrati je v svoji obrazložitvi Ustavno sodišče Republike Slovenije zapisalo, da takšen način izvršitve Ustavne odločbe ne preprečuje zakonodajalcu, da bi tudi za nazaj zakonsko uredil odpravo posledic razveljavljene ureditve.

- navedba predpisov, ki urejajo to področje,

Zakon za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12-ZPIZ-2, 104/12-ZIPRS1314, 105/12 in 8/13)

- odločbe Ustavnega sodišča, ki obravnavajo področje urejanja oziroma primerljivo ureditev,

Odločba Ustavnega sodišča U-I-186/12-34, z dne 14.3.2013

- razlogi, ki utemeljujejo potrebo po novem predpisu ali spremembi in dopolnitvi obstoječega predpisa.

Predlagatelj je za odpravo posledic, ki so nastale na podlagi neustavnega zakona, pripravil predlog zakona, katerega namen je zagotovitev enake obravnave vseh prejemnikov pokojnin, ki so bile usklajene po razveljavljenih določbah ZUJF, saj bi bili v nasprotnem primeru v neenakem položaju upravičenci, ki so zoper odločbe o znižanju pokojnin uveljavljali pravna sredstva ter upravičenci, ki takih pravnih sredstev niso uveljavljali ter so tako njihove odločbe postale pravnomočne. Upokojenci, ki so uveljavljali pravna sredstva, bi bili namreč upravičeni do celotnega zneska pokojnine za celotno obdobje (torej, kot če ZUJF nikoli ne bi stopil v veljavo), upokojenci, ki pa pravnih sredstev niso uveljavljali, pa bi bili upravičeni do neznižanih pokojnin zgolj od objave Ustavne odločbe št. U-I-186/12-34 dalje, ne pa tudi za obdobje od izdaje odločbe o znižanju do objave predmetne ustavne odločbe. Ker taka ureditev ni enakopravna, se je predlagatelj odločil, da v sprejem Državnemu zboru Republike Slovenije predlaga predmetni predlog zakona, ki bi izenačil vse upokojence, ki jim je bila pokojnina znižana zaradi neustavnih določil ZUJF.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Temeljna cilja predloga zakona sta povrnitev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja pod posebnimi pogoji za vse upravičence in izvrševanje teh pravic v skladu z 232. členom ZPIZ-1 oziroma 161. členom ZPIZ-2.

2.2 Načela

Predlog zakona zasleduje načelo enakopravnosti oziroma enakega obravnavanja vseh upravičencev do pokojnin po 232. členu ZPIZ-1 oziroma 161. členu ZPIZ-2.

Poleg tega pa se s predlogom zakona upošteva tudi načelo o popravi krivic tistim kategorijam upravičencev do pokojnin, ki jim je ZUJF brez ustreznih vsebinskih argumentov in posledično zaradi neenakopravne obravnave pomembno zmanjšal zneske izplačanih pokojnin.

2.3 Poglavitne rešitve predloga zakona:

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

S predlogom zakona bomo zagotovili odpravo posledic nesorazmernega posega v pokojnine na trajni osnovi, ki so delno ali v celoti financirane iz proračuna Republike Slovenije. Pravica do pokojnine po 232. členu ZPIZ-1 oziroma 161. členu ZPIZ-2 se bo lahko izvrševala za vse upravičence na podlagi enake obravnave.

S predlogom zakona bo pri priznavanju ali odmeri pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja pod posebnimi pogoji upoštevano načelo enake obravnave in nediskriminacije zato predlog zakona ureja način in višino vračila neizplačanih delov pokojnin za vse upravičence, ne glede na to, ali je bil njihov postopek pravnomočno že zaključen ali ne.

– konkreten opis predlaganih rešitev,

Predlog zakona določa podlago za izplačilo razlike med zneski pokojnin, ki so zavarovancem pripadali pred uveljavitvijo drugega, tretjega in četrtega odstavka 143. člena ZUJF in zneski znižanih pokojnin, ki so jih prejeli po uveljavitvi omenjenih določb za obdobje do 22. 3. 2013, oziroma do 31. 12. 2012 za dele pokojnin z upoštevanjem obdobja pokojninske dobe do 31. 3. 1992 pri nosilcih zavarovanja v drugih republikah nekdanje SFRJ. Predlog zakona v tem členu ureja pravico do povračila neizplačanih delov pokojnin tako za upokojuje s pravnomočno zaključenimi postopki, kot tudi za tiste katerih postopki pravnomočno še niso zaključeni. Tako se zagotavlja enaka obravnava vseh upokojujev, katerih postopki so bili že pravnomočno zaključeni pred sprejemom odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije, št. U-I-186/12-34 z dne 14.3.2013 in katerih postopki še niso bili pravnomočno zaključeni pred sprejemom navedene ustavne odločbe.

Prav tako se opredeljuje vračilo izplačanega letnega dodatka, do katerega so bili upravičeni upokojevi samo zato, ker jim je bila znižana pokojnina na podlagi drugega, tretjega in četrtega odstavka 143. člena ZUJF in je znesek njihove znižane pokojnine znašal 622,00 eurov. Navedeni upokojevi do letnega dodatka ne bi bili upravičeni, če njihova pokojnina ne bi bila znižana.

V predlogu zakona je opredeljen tudi rok za izplačilo znižanih zneskov pokojnin. Znižani zneski pokojni bodo izplačani v dveh delih, in sicer jih bo Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije izplačal z izplačilom pokojnine za mesec junij 2013 v višini 20% pripadajočega zneska in z izplačilom pokojnine za mesec maj 2014 v višini 80% te razlike. Sredstva za izplačilo navedene razlike zagotavlja Republika Slovenija iz državnega proračuna.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

– ocena finančnih sredstev za državni proračun,

Za izvedbo predlaganega zakona bo potrebno zagotoviti dodatna finančna sredstva v višini:

- 8,4 mio eurov (povračilo neizplačanih delov pokojnin za nazaj posameznikom, ki odločb še nimajo pravnomočnih)
- 2,3 mio eurov za prispevke za zdravstveno zavarovanje glede na zgoraj navedena zneska

- 16,3 mio eurov (povračilo neizplačanih delov pokojnin za nazaj posameznikom, katerih odločbe so že pravnomočne)
- 1,5 mio eurov za prispevke za zdravstveno zavarovanje za zavarovance s pravnomočnimi odločbami.

SKUPAJ finančni učinki ustavne odločbe, vključno z učinki predloga zakona: 28,5 mio eurov.

V letu 2013 bo predviden strošek za izplačilo znašal 5,7 milijona eurov v letu 2014 pa 22,8 milijona eurov.

- ocena drugih javno finančnih sredstev,

Sprejem predlaganega zakona ne bo imel posledic za druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Finančna sredstva bodo zagotovljena v proračunu s prerazporeditvijo finančnih sredstev med postavkami Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

- prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih,

Prelog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije, niti ni z njim v nasprotju.

- prikaz ureditve v pravnem redu EU,

Ker gre za ureditev področja, ki je specifično za Republiko Slovenijo, primerjalno pravni pregled ni mogoč.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

Sprejem zakona ne bo imel drugih posledic.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

S tem zakonom se z namenom, da se zagotovi enaka obravnava vseh uživalcev ali uživalk (v nadaljnjem besedilu: uživalci) pokojnin, usklajenih po določbah drugega, tretjega in četrtega odstavka 143. člena Zakona za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12-ZPIZ-2, 104/12-ZIPRS1314, 105/12 in 8/13 ; v nadaljnjem besedilu: ZUJF), ki jih je Ustavno sodišče Republike Slovenije z odločbo U-I-186/12-34 (Uradni list RS št. 25/13; v nadaljnjem besedilu: odločba ustavnega sodišča) razveljavilo, določa način odprave posledic razveljavitve navedenih določb uživalcem pokojnin tako usklajenih pokojnin na podlagi pravnomočnih odločb ter roke in način poračuna razlike vsem uživalcem pokojnin, usklajenih po razveljavljenih določbah ZUJF.

2. člen

Uživalcem pokojnin na podlagi pravnomočnih odločb, usklajenih po določbah drugega, tretjega in četrtega odstavka 143. člena ZUJF, se izplača razlika med zneski pokojnin, ki bi jim pripadali za posamezni mesec brez uskladitve po ZUJF in zneski pokojnin, usklajenih po ZUJF za obdobje do 22. marca 2013 oziroma do 31. decembra 2012 za dele pokojnin z upoštevanjem obdobja pokojninske dobe do 31. marca 1992 pri nosilcih zavarovanja v drugih republikah nekdanje SFRJ.

3. člen

(1) Uživalcem pokojnin, usklajenih po razveljavljenih določbah ZUJF, za katere obstaja obveznost poračuna razlike neposredno po odločbi ustavnega sodišča in po prejšnjem členu, Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Zavod) izplača razliko v dveh obrokih, in sicer v višini 20 odstotkov pripadajočega zneska razlike z izplačilom pokojnin za mesec junij 2013 in v višini 80 odstotkov pripadajočega zneska razlike z izplačilom pokojnin za mesec maj 2014.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek Zavod izplača celotno razliko s pokojnino za mesec junij 2013, če je znesek razlike manjši od 100 eurov.

(3) Potrebna sredstva za izplačilo razlike iz prvega in drugega odstavka tega člena zagotovi Republika Slovenija iz državnega proračuna.

(4) Uživalcem pokojnin iz prvega in drugega odstavka tega člena Zavod izda odločbe najpozneje do konca junija 2013. Ta odločba se šteje za odločbo, s katero je ta organ ugodil pritožbi uživalca, če o njej še ni odločil.

4. člen

Če se je užívalcu pokojnine iz prejšnjega člena v letu 2012 izplačal letni dodatek, ki se mu ne bi, če pokojnina ne bi bila usklajena po razveljavljenih določbah ZUJF na znesek 622,00 eurov, se izplačani letni dodatek poračuna z zneskom iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena, vendar največ do zneska izplačane razlike.

5. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

1. člen opredeljuje materijo, ki jo ureja ta zakon. Z Zakonom o odpravi posledic razveljavitve drugega, tretjega in četrtega odstavka 143. člena Zakona za uravnoteženje javnih financ, se ureja povračilo neizplačanih delov pokojnin, ki niso bili izplačani od uveljavitve ZUJF do objave Odločbe Ustavnega sodišča RS, št. U-I-186/12-34 z dne 14.3.2013 v Uradnem listu RS, užívalcem, katerih odločbe o znižanju pokojnine so že pravnomočne. Prav tako pa se za vse užívalce, katerim je bila znižana pokojnina na podlagi razveljavljenih določb ZUJF določa način in višino povračila neizplačanih delov pokojnin. Dodatno je potrebno pojasniti, da se z zakonom ta materija ureja zato, ker dodatna finančna sredstva za enkratno izplačilo v letu 2013 v državnem proračunu niso zagotovljena.

K 2. členu

2. člen določa podlago za izplačilo razlike med zneski pokojnin, ki so zavarovancem pripadali pred uveljavitvijo drugega, tretjega in četrtega odstavka 143. člena ZUJF in zneski znižanih pokojnin, ki so jih prejeli po uveljavitvi omenjenih določb za obdobje do 22. 3. 2013, oziroma do 31. 12. 2012 za dele pokojnin z upoštevanjem obdobja pokojninske dobe do 31. 3. 1992 pri nosilcih zavarovanja v drugih republikah nekdanje SFRJ. Zakon v tem členu ureja pravico do povračila neizplačanih delov pokojnin za upokojence s pravnomočno zaključenimi postopki. Na ta način se zagotavlja enaka obravnava vseh upokojencev, katerih postopki so bili že pravnomočno zaključeni pred sprejemom odločbe Ustavnega sodišča RS, št. U-I-186/12-34 z dne 14.3.2013 in katerih postopki še niso bili pravnomočno zaključeni pred izdajo omenjene odločbe. Izplačilo razlike se povrne v nominalni vrednosti, se pravi brez obresti.

K 3. členu

V prvem odstavku se opredeljuje rok za izplačilo znižanih zneskov pokojnin. Znižani zneski pokojni bodo izplačani v dveh delih, in sicer jih bo Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije izplačal z izplačilom pokojnine za mesec junij 2013 v

višini 20% pripadajočega zneska in z izplačilom pokojnine za mesec maj 2014 v višini 80% te razlike.

V drugem odstavku je določena obveza Zavoda, da izplača upravičencu celotno razliko s pokojnino za mesec junij, če je znesek razlike manjši od 100 eurov.

Skladno s tretjim odstavkom sredstva za izplačilo navedene razlike zagotavlja Republika Slovenija iz državnega proračuna.

V četrtem odstavku je določeno, da mora Zavod odločbe uživalcem izdati do junija 2013. Če pa Zavod še ni zaključil postopka pritožbe uživalca na odločbo izdano v letu 2012, pa se ta novo izdana odločba šteje za odločbo, s katero je Zavod ugodil pritožbi uživalca.

Izplačilo razlike se povrne v nominalni vrednosti, se pravi brez obresti.

K 4. člen

Ta člen opredeljuje vračilo izplačanega letnega dodatka, do katerega so bili upravičeni upokojenci samo zato, ker jim je bila znižana pokojnina na podlagi drugega, tretjega in četrtega odstavka 143. člena ZUJF in je znesek njihove znižane pokojnine znašal 622,00 eurov. Navedeni upokojenci do letnega dodatka ne bi bili upravičeni, če njihova pokojnina ne bi bila znižana.

K 5. členu

Ta člen opredeljuje uveljavitev predloga zakona. Zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.